

Sygn. akt *XI Ka 115/19*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2019 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie XI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący sędzia SO Dorota Dobrzańska (spr.)

Sędziowie sędzia SO Artur Achrymowicz

sędzia SO Katarzyna Żmigrodzka

Protokolant Wioleta Zawadzka

przy udziale Prokuratora Marcina Stelmacha

po rozpoznaniu dnia 7 marca 2019 roku

sprawy K. D. s. K. i I. zd. T., urodzonego
(...)w B.

WYROK ŁĄCZNY

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Kraśniku z dnia 20 sierpnia 2018 roku
sygn. akt. II K 111/18

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. W. (1) 147 (sto czterdzieści siedem i 60/100) zł za obronę z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

III. zwalnia skazanego od wydatków postępowania odwoławczego i obciąża nimi Skarb Państwa.

Artur Achrymowicz Dorota Dobrzańska Katarzyna Żmigrodzka

XI Ka 115/19

UZASADNIENIE

K. D. został skazany prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Kraśniku z dnia **13 grudnia 2006** roku wydanym w sprawie **II K 1130/06** za przestępstwo wyczerpujące dyspozycję art. 209 § 1 k.k. na karę roku pozbawienia wolności, której wykonanie zostało warunkowo zawieszona na okres próby 4 lat; postanowieniem Sądu Rejonowego w Kraśniku z dnia 18 lutego 2010 roku w sprawie II Ko 104/10 zarządzone wykonanie kary pozbawienia wolności; kara pozbawienia wolności została wykonana w całości;

2. Sądu Rejonowego w Kraśniku z dnia **26 listopada 2009** roku wydanym w sprawie **II K 636/09** za czyn z art. 209 § 1 k.k., popełniony w okresie od 27 października 2003 roku do 29 maja 2009 roku na karę roku pozbawienia wolności, której wykonanie zostało warunkowo zawieszona na okres próby 3 (trzech)

lat; postanowieniem Sądu Rejonowego w Kraśniku z dnia 4 kwietnia 2013 roku w sprawie II Ko 614/13 zarządono wykonanie kary pozbawienia wolności; kara pozbawienia wolności została wykonana w całości;

3. Sądu Rejonowego w Kraśniku z dnia **20 grudnia 2012** roku wydanym w sprawie **II K 1260/12** za czyn wyczerpujący dyspozycję art. 278 § 1 k.k., na karę roku pozbawienia wolności, której wykonanie zostało warunkowo zawieszono na okres próby 5 lat oraz na zasadzie art. 33 § 2 k.k. na karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych po złotych stawka; postanowieniem Sądu Rejonowego w Kraśniku z dnia 2 lipca 2014 roku zarządono wykonanie kary zastępczej pozbawienia wolności za karę grzywny; kara grzywny została wykonana w całości;

4. Sądu Rejonowego w Kraśniku z dnia **30 stycznia 2013** roku wydanym w sprawie **II K 1295/12** za czyn wyczerpujący dyspozycję art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. na karę roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz na zasadzie art. 33 § 2 k.k. na karę grzywny w wymiarze 60 stawek dziennych po 10 złotych stawka oraz za czyn z art. 263 § 2 k.k. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności; orzeczono karę łączną roku i 5 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie zostało warunkowo zawieszono na okres próby 3 lat; wyrok uprawomocnił się w dniu 7 lutego 2013 roku; postanowieniem Sądu Rejonowego w Kraśniku z dnia 31 grudnia 2014 roku w sprawie II Ko 1631/14 zarządono wykonanie kary zastępczej 29 dni pozbawienia wolności za karę grzywny; kara grzywny w formie zastępczej została wykonana w całości;

5. Sądu Rejonowego w Kraśniku z dnia **9 grudnia 2016 roku** wydanym w sprawie **II K 746/16** za czyn wyczerpujący dyspozycję art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii na karę 4 miesięcy ograniczenia wolności polegającą na obowiązku wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym; postanowieniem z dnia 28 marca 2017 roku w sprawie II Ko 351/17 zarządono wykonanie kary zastępczej pozbawienia wolności za karę ograniczenia wolności; skazany karę ograniczenia wolności w formie kary zastępczej będzie odbywał w okresie od dnia 23 września 2019 roku do dnia 21 listopada 2019 roku;

6. Sądu Rejonowego w Kraśniku z dnia **29 czerwca 2017** roku wydanym w sprawie **II K 312/17** za czyn z art. 209 § 1 k.k. na karę roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności; wyrok uprawomocnił się w dniu 7 lipca 2017 roku; skazany odbywa karę pozbawienia wolności od dnia 26 stycznia 2018 roku, koniec kary przypada na dzień 23 września 2019 roku;

7. Sądu Rejonowego w Kraśniku z dnia **25 września 2017 roku** wydanym w sprawie **II K 334/17** za czyny z art. 278 § 1 k.k., z art. 278 § 5 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. w zb. z art. 275 k.k. w zb. z art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., z art. 278 § 1 k.k. w zb. z art. 275 k.k. w zb. z art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.; orzeczono karę łączną 2 lat ograniczenia wolności polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym; postanowieniem Sądu Rejonowego w Kraśniku z dnia 30 stycznia 2018 roku zarządono wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności za karę ograniczenia wolności; skazany karę ograniczenia wolności w formie kary zastępczej będzie odbywał w okresie od dnia 21 listopada 2019 roku do dnia 18 listopada 2020 roku;

8. Sądu Rejonowego w Kraśniku z dnia 29 czerwca 2018 roku wydanym w sprawie **II K 515/18** za czyn z art. 209 § 1 a k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełniony na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności; skazany karę pozbawienia wolności będzie odbywał w okresie od dnia 18 listopada 2020 roku do dnia 16 lutego 2021 roku.

Wyrokiem łącznym z dnia 20 sierpnia 2018 roku wydanym w sprawie II K 111/18 Sąd Rejonowy w Kraśniku:

I. na podstawie art. 85 § 1 k.k., art. 85a k.k. i art. 86 § 1 k.k., art. 87 § 1 k.k. orzeczone wobec skazanego K. D. powyższymi wyrokami Sądu Rejonowego w Kraśniku:

a. wydanym w sprawie **II K 746/16** (pkt. 5) karę 4 miesięcy ograniczenia wolności;

b. wydanym w sprawie **II K 312/17** (pkt 6.) karę roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności;

c. wydanym w sprawie **II K 334/17** (pkt 7.) karę 2 lat ograniczenia wolności;

d. wydanym w sprawie **II K 515/18** (pkt 8.) karę 3 miesięcy pozbawienia wolności;

połączył i wymierzył skazanemu karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie o wydanie wyroku łącznego w pozostałym zakresie;

III. na podstawie art. 577 k.p.k. orzekł, że na poczet orzeczonej wobec skazanego

K. D. w pkt I. kary łącznej pozbawienia wolności podlegają zaliczeniu: okres odbywania kary w sprawie II K 746/16 – w dniu 17 sierpnia 2016 roku od godz. 08:20 do godz. 13:55, okres odbywania kary w sprawie II K 334/17 – od dnia 17 lutego 2017 roku, godz. 01.40 do dnia 18 lutego 2017 roku, godz. 13:50, okres odbywania kary w sprawie II K 312/17 – od dnia 26 stycznia 2018 roku, godz. 00:10;

IV. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata A. W. (1) – Kancelaria Adwokacka w K. kwotę 177,12 złotych, w tym należny podatek VAT, z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu skazanemu K. D.;

Apelację od powyższego wyroku wniosła obrońca skazanego, która zaskarżyła orzeczenie w punkcie I wyroku na korzyść skazanego.

Wyrokowi zarzuciła:

1. błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść wyroku, polegający na przyjęciu, że skazany nie rokuje pozytywnie na przyszłość w sytuacji, gdy odnośnie osoby skazanego właściwy zakład karny wydał pozytywną opinię,
2. rażąco niewspółmierność orzeczonej wobec skazanego kary łącznej pozbawienia wolności w stosunku do celów, jakie kara ta winna spełnić w zakresie prewencji szczególnej i społecznego oddziaływania.

Wskazując na powyższe, wniosła o zmianę wyroku w zaskarżonej części przez orzeczenie wobec skazanego kary łącznej w niższym wymiarze, na zasadzie zbliżonej do absorpcji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy skazanego nie jest zasadna i na uwzględnienie nie zasługiwała.

Ponieważ skarżąca nie kwestionowała sposobu połączenia kar, wypada więc jedynie potwierdzić, iż Sąd Rejonowy nie popełnił w tym zakresie najmniejszego błędu. Istotnie zachodziły warunki do orzeczenia jednej kary łącznej pozbawienia wolności z połączenia kar orzeczonych wskazanymi wyrokami Sądu Rejonowego w Kraśniku.

Podniesiony w środku odwoławczym zarzut błędu w ustaleniach faktycznych jest całkowicie chybiony. Zarzut ten w istocie sprowadza się do kwestionowania wymiaru kary łącznej orzeczonej zaskarżonym wyrokiem. Skarżąca wskazuje, że przy orzekaniu kary łącznej Sąd winien zastosować zasadę zbliżoną do absorpcji, jednakże powołane przez nią okoliczności nie pozwalają na dokonanie takiej oceny.

Wymierzona skazanemu - przy zastosowaniu zasady asperacji - kara łączna pozbawienia wolności cech rażąco surowości nie nosi.

Przypomnieć należy, iż w piśmiennictwie i orzecznictwie wskazuje się, że zastosowanie zasady absorpcji, asperacji czy kumulacji przy orzekaniu kary łącznej uwarunkowane jest przede wszystkim relacjami zachodzącymi pomiędzy prawomocnie osądzonymi czynami. Relacje te sprowadzają się do określenia jak bliski związek przedmiotowo-podmiotowy łączy czyny oraz w jakich odstępach czasu zostały one popełnione. Im bliższe są te relacje, tym bardziej wyrok łączny powinien być zbliżony do dopuszczalnego minimum, uwarunkowanego wysokością kar orzeczonych za

przestępstwa objęte tym wyrokiem. Całkowitą absorpcję można zastosować wówczas, gdy wszystkie czyny wykazują bardzo bliską więź podmiotową i przedmiotową, albo gdy orzeczone za niektóre z czynów kary są tak minimalne, że w żadnym stopniu nie mogłyby rzutować na karę łączną, albo też istnieją jakieś inne szczególne okoliczności dotyczące osoby skazanego. Jednocześnie podkreśla się, że niezależnie od możliwości zastosowania przy wymiarze kary łącznej zasady pełnej absorpcji, asperacji, jak i zasady pełnej kumulacji, oparcie wymiaru na zasadzie absorpcji lub kumulacji traktować należy jako rozwiązanie skrajne, stosowane wyjątkowo i wymagające szczególnego uzasadnienia, a priorytetową zasadą wymiaru kary łącznej powinna być zasada asperacji.

W kontekście powyższych uwag jest oczywiste, że Sąd I instancji prawidłowo zastosował w niniejszej sprawie przy kształtowaniu kary łącznej zasadę asperacji, w konsekwencji czego kara łączna ukształtowana przez Sąd Rejonowy musiała zostać uznana na właściwą.

Łącząc jednostkowe kary pozbawienia wolności orzeczone przez Sąd Rejonowy w Kraśniku w sprawach II K 312/17 i II K 515/18 oraz jednostkowe kary ograniczenia wolności orzeczone przez Sąd Rejonowy w Kraśniku w sprawach II K 746/16 i II K 334/17 - zgodnie z treścią przepisu art. 86 § 1 kk i 87 k.k. - granice kary łącznej wynosiły od roku i 8 miesięcy (najwyższa kara wymierzona za przestępstwo) do 3 lat i 1 miesiąca pozbawienia wolności (suma kar wymierzonych za przestępstwa). Wysokość orzeczonej wobec skazanego kary 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności mieści się więc w granicy wyznaczonej przepisem art. 86 § 1 kk. Kara łączna w tym wymiarze we właściwy sposób uwzględnia stopień związku podmiotowo-przedmiotowego zachodzącego pomiędzy czynami przypisanymi skazanemu, jak też wielość przypisanych mu przestępstw.

Sąd Rejonowy badając relacje zachodzące pomiędzy zbiegającymi się przestępstwami prawidłowo doszedł do wniosku, że więzi pomiędzy nimi nie były na tyle bliskie, by uzasadniało to wymierzenie kar w wymiarze zbliżonym do zasady pełnej absorpcji.

Okoliczności popełnienia przypisanych skazanemu przestępstw, w szczególności różnorodność naruszonych dóbr prawnych oraz brak bliskości czasowej ich popełnienia, wskazywały na brak bliskiego związku przedmiotowo – podmiotowego pomiędzy zbiegającymi się przestępstwami, a tym samym nie mogły przemawiać za orzeczeniem kary łącznej na zasadzie zbliżonej do absorpcji.

Podkreślić należy, iż czyny objęte wyrokami w sprawach II K 312/17, II K 515/18 skierowane były przeciwko rodzinie i opiece, czyn objęty wyrokiem II K 746/16 skierowany był przeciwko zdrowi powszechnemu, natomiast czyny będące przedmiotem osądu w postępowaniu II K 334/17 skierowane były przeciwko mieniu oraz przeciwko wiarygodności dokumentów. Czyny były popełniane przez skazanego w różnych odstępach czasowych, a działalność przestępcza skazanego była rozciągnięta w czasie znacznym, bo sięgającym niemal 8 lat (czyny te bowiem były popełniane od 2009 roku do 2017 roku). Wskazać należy w tym kontekście skarżącej, iż zastosowanie zasady zbliżonej do absorpcji przy wymiarze kary łącznej w szczególności winno być ograniczone do sytuacji, kiedy pomiędzy pozostającymi w zbiegu czynami odległość czasowa jest nieznaczna, sama granica pomiędzy nimi nie jest wyraźna, a czyny są jednorodnej i objęte jednym planem działania. Zatem Sąd Rejonowy badając relacje zachodzące pomiędzy zbiegającymi się przestępstwami prawidłowo doszedł do wniosku, że więzi pomiędzy nimi nie były na tyle bliskie, by uzasadniało to wymierzenie kar w wymiarze zbliżonym do zasady pełnej absorpcji.

Akcentowane przez obrońcę skazanego okoliczności dotyczące pomyślnie przebiegającego procesu resocjalizacji, w szczególności odbywania kary w systemie programowego oddziaływania, praca w zakładzie karnym przez skazanego oraz krytycyzm w stosunku do popełnionych przestępstw, nie mogą przesądzić automatycznie o konieczności ukształtowania kary na zasadzie pełnej absorpcji. Tego rodzaju okoliczności nie mogą być poczytane w kategorii „okoliczności szczególnych dotyczących osoby skazanego”. Nie są one na tyle doniosłe, by uzasadniały wymierzenie kary łącznej w dolnej możliwej granicy. Skazany wymaga prowadzenia dalszych oddziaływań wychowawczych i pogłębienia wglądu w swoje zachowanie.

Dodać należy, iż wymierzenie na zasadzie absorpcji nie może prowadzić do premiowania sprawcy popełniającego nie jedno, a wiele przestępstw (informacja o skazanym z KRK – k. 68-70), a tym samym praktycznej bezkarności kolejnych

zachowań zabronionych, które zostaną objęte tak ukształtowanym węzłem kary łącznej. Popelnienie większej ilości przestępstw wskazuje zwykle na wysoki stopień demoralizacji skazanego, dla którego wejście w konflikt z prawem nie miało jednorazowego i przypadkowego charakteru. Wchodzenie w kolejne konflikty z prawem wskazuje na rażące lekceważenie obowiązującego porządku prawnego, co stanowi zasadniczy argument ku temu, aby w odniesieniu do osoby skazanego wykluczyć możliwość wymierzenia wnioskowanej przez obrońcę kary zbliżonej do zasady pełnej absorpcji.

W tym stanie rzeczy, nie znajdując podstaw do podzielenia zarzutów i wniosku apelacji, jak też do działania z urzędu niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów, Sąd Okręgowy orzekł o utrzymaniu w mocy zaskarżonego wyroku.

Skazanemu przyznano obrońcę z urzędu, który wziął udział w rozprawie apelacyjnej. Sąd Okręgowy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. W. (1)kwotę 147,60 złotych tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów obrony skazanego z urzędu w postępowaniu odwoławczym – art. 624 § 1 w związku z art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k. w związku z § 4 ust. 1 pkt 3 i § 17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu Dz. U. z 2015 r. poz. 615.

Na podstawie art. 624 § 1 kpk, Sąd zwolnił skazanego od wydatków za postępowanie odwoławcze, gdyż przebywa on w zakładzie karnym, a w związku z tym ich uiszczenie byłoby dla niego zbyt uciążliwe.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.

Dorota Dobrzańska Artur Achrymowicz Katarzyna Żmigrodzka